

L I E T U V I S

Redakcijos ir Administracijos adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bardeirante, 92,
Cafua Postal, 1764,
Sao Paulo.

JORNAL LITHUANO
Lietuvių Š-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“
Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsieniui: metams — 2\$000 pusei metu 1\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redaguoja
St. VANCEVICIUS

6-Ų METŲ.

SÃO PAULO, 1934 m. Liepos - Julho mėn. 21 d.

NR. 10 (289)

Dariaus Girėno diena.

Lygiai prieš metus laiko visą pasaulį pasiekė nuona žinia apie transatlantinį lėktuvą — Lietuvių orlaivį, iškibusį joms vokiečių žemėje, Branderburgo apygardoje, ties Zoltingo miestu.

Visas pasaulis valandėlei nutenkė galvas ties kraiva orlaivio šipuliu, nustebęs nepaprasta drąsa ir sumanumu tų dviejų žmonių, kurių pirabu net vardai mekam nebavo žinomi.

Liepos 15 d. 5 val. ryto pakilė iš New Yorko aerodromo su „Lituanica“ tie mūsų tautos kilimėj sūnūs, apie 10 val. 30 min. vakare perėkė Naujosios Žemės salas ir pakopė savo orlaivio — gulūno vairus į klastingą okeaną.

Nuo tos valandos kada jie buvo pastebėti Naujojoje Žemėje bei katastrofos vietos praejo 37 val. ir 30 min.

Kiekviena kilni žmogaus širdis ly dėm mūsų drąsuosius pašiminimus, kad tik jiems sekėsi išlaukti kelionę užbaigti. Laukė jų atviroms širdims visa Lietuva, kaip vienas žmogus, lydė jį juos maldai visam pasauliui išsiblaškė lietaviai. Bet prie savo išvijosos Tėvynės slenkė juos laukė klastingas mirtis...

Sauči juos pažadino ir palydėjo iš New Yorko, šypsosi jiems gražios švitadentio ir sekmedienio dienos, bet į vakarą dangus apsiniaukė, suburo oras, audra juos kely pasitiko, sugraudė — sužaidavo perkūnai, nes... nelaboji nirtis jau tykojo jų svetimoj šalyj pastodama drąsuoliams keliai.

Dviejų trijų valandų kelias juos beskyrė nuo Molitės — Tėvynės. Jų širdys dažniau plakė ir akys laimė švytėjo, kad jau — jau įžvelgė ryto migliso tolimoje senčioje Kauno bokštus, pamatys pilkąj Neaponej ir Vytauto statytą katedrą.

O audra visų kietesniu ratu slautė juos iš visų pusių, blaškė jų orlaivį — galūną. Jau laikredis rodė 30 minučių pirmos, jau brėško 17-tos liepos trečišis rytas, jau klastingas okeanas sėnai buvo perskristas, jau švysterdavo pro lietu aplinkiniai vokiečių aerodromai, mūsų Dėrini senai pažįstamai, dang kartų perskristi, dar ir dar daugiau gazo irno gauna milžiniškas „Lituanikos“ motoras kad greičiau išėkus iš audros zonas, bet:

— Kas ten, Stasy, švysterbuoja apačioj, pasidaryk, saiko Darius, ir orlaivio vairus atleidia kad nakties plūdumoje užlėgtų stūg žiburiais susivokti bene bas tai koks naujas aerodromas. Būta ne aerodromas, o vokiečių darbo stovyklis, nakties metu profektoriais apšviestas, iš kurios ir mūsų lakūnų orlaivis buvo pastebėtas, net „prieš“ orlaiviu palaikyta.

Neto šeso už tamsaus kupeto plie nu balzganuoji lygus plotas, gal tai bus javų laukas?

Lakūnai dar žemiau nusileidia, bet greitai susivokia, kad tai būta Sol

dio ežerelio su pašimis apaugusiais krantais.

Jie vėl pakropia visras ton pūsen ku nustėrė stovyklis profektoriai, į kuriuos norėjo tiksliau įsižiūrėti, bet tam buvo reikalinga dar žemiau į žemę nusileisti, ir dia juos išliko didžiu sia nešiojė, okios aviacijos istorija niekad nebuvu patyrus.

Į 37 val. ir 30 m. jie perskriejo sunkiausiu keliuotis daly, jau rodos, buvo Lietuvoje. Jau nakties giuduma jiems rodėsi Lietuvos kalneliais, prie pat savo giutosios šaleis slenkėto jie mūrė, pasiaukavę Jau naujai Lietuvai.

Kaip baisus supnas pradėo jau vieneri metai nuo Dariaus ir Girėno žygio, bet jųjų kilnus žygis kurio Jie siekė iškeiti viso pasaulio klyse Lietuvos vardą amžiams pasilikti lietuvių dainose, pasakose ir padavimuose. Jei kada tie paminklai, kuriems pasta tyti visi padarūs lietuviai aukavo, kada — nors ir sudiltų. „Idėjos, jei atidžia“, sake mūsų dainius: „nebešita kaip žmonės“...

Niekados lietuvių tautoje nemirs šitų didvyrių vardai, nes savo ankščiūsiu pasiankojimu Tėvynės labui jie pasitardė didesnį pavirkią už visus žmonių ranka sukurtus paminklus, kurių nei laikas nei erdvės nesunkins: jie tapo mūsų gražiausiu gyventi ir aukotis pavyzdžiu amžiams.

Andrius Kerčtojas.

***

„Lituanica II“ skris į Lietuvą.

Telegramu agentūra Havas pranešė visam pasauliui per Lietuvos Generalinį Konsulą Amerikoj, pulk Paulių Žadeikį, kad šiomis dienomis „Lituanica II“, leit. lakūno, Felikso Vaitkaus vairuojama, išlėkė iš New Yorko į Kauną, Darius — Girėno žygi užbugti.

Redakcija.

CASAS PERNAMBUCANAS
FLANELLA NE BLUNKA

DARIAUS IR GIRĖNO IŠEIVIŲ DIENOS

Iškilmingo paminėjimo, s. m. liepos 22 d., sekmadienį.

PROGRAMA

- 1) 11 val. iškilmingos pamaldos Šv. Antano de Pary bažnyčioje su tądiena, pritaikytu pamokslu.
- 2) 1 val. p. p. (taoj po pamaldų) bendras lietuvių susirinkimas parapijos salėje, dalyvauiant visoms lietuvių organizacijoms.
- 3) Susirinkimo atidarymas ir atidarymo kelba. Susirinkimį atidaro klebonas kun. B. Sugiutas.
- 4) P. Konsulo Dr. P. Mačulio paskaita.
- 5) Gėdulingas maršas, grojū „Vilties“ dūdų orkestras.
- 6) Deklamacijos.
- 7) Gėdulingas maršas (gieda choras) ir dainos. Dainuoja „Vilties“ jungtinė choras.
- 8) Tautos Himnas.

LIETUVOJE

Buvęs Lenkijos premjeras Kauno.

Birželio 19 dieną per administracijos linija savo automobiliu į Kauną atvyko buvęs Lenkijos ministeris pirmininkas ir žymus Pilsudskio draugas polk. A. Prystoras. Jo atvykimas į Lietuvą, kaip oficialiai pranešama, yra grynai privatus pobūdžio — jis norjės Čiarkiskėje aplankyti savo mirusių draugų kapus. Tačiau esant įvairiems gandams apie dabar, nev. vedanėms Lietuvos — Lenkijos santykių suormavimo derybas, tokio žymaus Lenkijos valdančiųjų sluoksnių žmogaus atvykimas į Kauną, Lietuvos visuomenėje keiti įvairiausiu splojiūnų. Nors kol kas nieko tikro apie Prystoro kelionę pasakyti negalima, tačiau pats jo atvykimo faktas yra labai įdomus ir varginai ar yra neretkinings. Kas kas mano, kad

jo atvykimas turi tam tikrų simptomų — reiškinų.

Prystoro kelionė į Lietuvą yra susidomėjęs ir užsienis. Jo atvykimas užsienio spaudoje yra labai plačiai svarstomas. Spauda netiki kad jis būtų atvykęs grynai privačiais reikalais. Kai kurie laikraščiai spėlioja, kad Prystoras, esą, norjės išsiaiškinti Lietuvos ir Lenkijos valstybių santykių suormavimo galimus.

Pulkininkas A. Prystoras yra Pilsudskio pasitikėjimo žmogus. Prieš Di dįjį kara Prystoras dalyvavo visuose revoliuciniuose Pilsudskio žyginose, o suorganizavus Lenkijos legionus. Prystoras buvo du kartus Lenkijos ministras pirmininku ir keletą kartų ministrui. Dabar jis yra vienas vadovaujantųjų pilsudskiūnų valdančio bloko žmonių. Jis yra Pilsudskio partijos seimo frakcijos vico-pirmininkas, ir Pilsudskio vienas geriausių asmeniškių draugų.

Berėšint Lietuvoje Prystorui atsitikė ir mažų kurjozelių. Vienas Kauno lenkas jam įteikė prašymą, kuriame praė pagelbos, o kitas kaž koks žmogus jam atsuntęs anoniminį laišką, kuriame nurodo, kad Kaune jam galj būti nemalonumu. Prystoras atsakęs, kad tai jam įprasta.

Tsb.

Volcėmaras virto vegetaru.

„Sekmdienis“ patyrė, kad Volde maras, patekęs į kalėjimą, iš pirusos dienos paprašė pieniško valgio, nes jis paskutiniu laiku virto vegetaru ir nevalgęs mėšiškių valgių. Bendrai, Volcėmaras paskutinem dienom rado nepaprastą nervingumą.

Į Klaipėdą atvyksta anglų kreiseris.

Į Klaipėdos uostą atplauks didžiulis angų kreiseris. Ši kreiserio kelionė atitinkamuose sluoksniuose traktuojama kaip angų tam tikrų serų nras patikrinti Pabaltijo saugumą. Laivo įgulai rengiamas iškilmingas priėmimas, o laivo futbolo komanda sulė ke lias futbolo rungtynes Klaipėdoj.

Numatytas Vyr. Tribunolo pirmininkas.

Iš rimtų faktinių teko sužinoti, kad naujas teisingumo ministeris žada pristatyti Respublikos Prezidentui valstybes tarybos lary ir žinoma civilistų teisingumą Cipljanską seniai vakuojantį Vyr. Tribunolo pirmininko vietai užimti.

„LIETUVIS“ — GYVENIMO VEIDRODIS.

Visa Lietuva pagerbė daktarą Vincą Kudirką.

Birželio 10 dieną visoje Lietuvoje buvo labai iškilmingai pagerbtas Lietuvos atgimimo pranašas ir Tautos himno autorius dr. Vincas Kudirkas.

Tačiau įspūdingiausiai dr. Vincą Kudirką pagerbė Šakių Naumiestis. Ten buvo atidengtas naujai pastatytas kapitališkas dr. Vincui Kudirkai paminklas.

Dabar įdomu žinoti, kaip šiandien atrodo tas Kudirkos Naumiestis, kuriam velionis ilgokai gyveno, didelis darbus nudirbo ir, kurį savo raštuose aprašinėjo.

Vincas Kudirkas šiame Naumiestyje išgyveno kelis metus, pačiu darbiniausiu laikotarpiu. Dar dabar Naumiestio apylinkėse yra gana daug tokių žmonių, kurie asmeniškai pažinojo

Kudirką, su juo kalbėdavo, pas save į svečius kviesdavosi ir t. t.

Pačiame Naumiestyje dar yra tas namelis, kuriame Vincas Kudirkas mirė. Dabar šis namelis yra apleistas, jame žydėlis laiko mesos krautuvę.

Teb.

Prekybos derybos su angliais baigsis sėkmingai.

Šių metų pradžioje Londone prasidėjo Lietuvos ir Anglijos prekybos derybos sudaryti tarp šių kraštų pastovius prekybos sutartinius sąlygų.

Dėl šių priežasčių Lietuvos-Anglijos prekybos derybos ilgiau užsitęsė ir net kuriam laikui buvo pertruktos.

Teb.

— Vokietija visiškai sustabdė gyvulių ir mėsos produktų įvežimą iš Lietuvos ir tranzitą per Vokietiją. Šis Vo-

kietijos vyriausybės žygis prieštarauja Lietuvos — Vokietijos prekybos ir laivininkystės sutartims, kuri dar 1928 metais buvo pasirašyta.

Tsb.

— Kaip daugelis Europos valstybių taip ir Lietuva šių metų birželio 15 dienos Jungtinėms Amerikos Valstyboms, karo skolų ratos nesumokėjo.

Tsb.

— Birželio 20 d. Lietuvos karo lauko teismas nagrinėjo Vytauto-Kosto Druskio ir Stepo Gerdzūno bylą.

Tsb.

— Lietuvos Motinoms ir Vaikams globoti organizacijų sąjunga bei savo muziejaus Kaune, yra sumaniusieji steigti skyrių kovai su prietarais.

Tsb.

— Dabar ligi šiol kiek organizuoto teisinio žuvies ūkio darbai ir pristatymas Lietuvos vartotojams buvo tik Baltijos

pajūrio srityje. Tollmesnėse vietose marių žuvis vartotojus retai kada tepa siekdavo.

Tsb.

— Šių metų gegužės mėnesį iš Lietuvos į užsienius įvairių prekių buvo išvežta už 12.305.900 litų, o iš užsienių į Lietuvą įvežta už 13.315.600 litų.

Tsb.

— Šiomis dienomis Kaune susidarė iš įvairių visuomenės veikėjų tam tikra draugija, kurios tikslas Kaune pastatyti Lietuvos atgimimo patriarkhato daktarui Jonui Basanavičiui didelį paminklą.

Tsb.

Smarkiai paastrinamas bausmės elktvojams ir plėšikams. Teisingumo ministerija paruošė baudžiamojo statuto pakeitimą ir papildymo projektą, pagal kurį žymiai paastrinamos bausmės plėšikams ir svečimo turto elktvojam.

G. Steinhaueris

Kaizerio špijonas.

(tąsa)

Fridrikas klausė mano rūšių žodžių šypsodamas ir neįarsiai sumurmėjo vokietiškai kalba: «Ot avinas».

Tuoju jis įspėjo mane, kad nesirūpinčiau Heigolando armotomis ir kitais karo įrengimais, nes vokietiškai kiek vieną svečimajai laiką šnipu.

Mielai sutikau su tokiu jo pasiūlymu ir susitarėme kitą dieną kartu apžiūrėti Heigolandą.

— Išvažiavimo ar aukštutinę salos dalį kur buvo svarbiausi fortai ir kiti karo įrenginiai.

— Tena, apžiūrėdamas Heigoland fortus, rodžiau didelį savo susidomėjimą įvairiais šaunamais pabūklais, kurie

atkrūpę savo tamsias gerkles į jūrą, tarėsi, laukė signalo, kada užlėis prabilti žriausmingu balsu ir toli išpažinti sunkius šovinius.

— Tikrovai, kad ne vien malonus laiko praleidimas atviliojo tamstą čin.

— Pastatęs porą bonkų whiskey, nutariau eiti tiesiai prie reikalo: pažiūrėti Fridrikui, kad Heigolandas esu atvykęs gauti slapto planą bei fortų brėžinį, kuriuos reikės perduoti vienos svetimos valstybės tam tikrai įstajgai.

— Prispąžindamas, aš visiškai

atsilavinį j tamtos rankas: tausta gali kreiptis į policiją ir nurodyti mane kaip šnipą bet, — išitrunkiau revolvėrį ir pasidėjau ant stalo, — nesiduosiu pagauti na.

Toks mano atviras prispažinimas Fridrikui labai nedžingino, jis ramino mane vos susilikydamas nuo apkabinimo ir bonkių Rodydamas j revolvėrį, jis pasiūlyko, kad panašu dalykėlių taip pat turis, kurį reikale naudojasi; o kas link tvirtovių planų, šaunamų pabūklų sustatymo ir kitų slapto karo dalykų Heigolando saloje aš galis nesirūpinti, nes jis visai tai sugėbėjas kuo tiksliausiai atvaizduoti; žinoma, tuo atveju, jei jam būsią gerai apmokėta.

— Fridrikas yra šnipas, tačiau, noriet patraukti j tieson, teko imtis kitokių orlemonių — reikėjo aiškų įrodymų, kurių kiekvienam užtektų pasakyti: «Fridrikas yra šnipas».

— Kitią dieną aš (geriau sakant pirklis danas Jeuzonas išvažiavau iš Heigolando. Džianžiaus, kad pagaliau buvo galima užmiršti ner mų gyvenimą saloje ir vėl vadintis nuovados viršininku Steinhaueriu. Nuėjęs į Vokietij-

jos generalinį štabą, viską nupasakojau apie Fridriką.

— Mano sumanymui — parašyti Fridrikui laišką ir pasiųsti jį iš Londono ar Hopenhagos — buvo pritarata. Šis laiškas pasiekė savo tikslą: po poros savaitėjų gavau Fridriko atsakymą. Jis siūlė man su-itiukti Coxhaveno (Heigolando saloje) arba Hamburge.

— Perskaitęs laišką, Fridrikas tuoj užsiminė apie atlyginimą ir užspirašė aukšta suma. Kad aš nesutikau, jis kiek nusileido. Dar pasikėnyję, nutarėme, kad už tiksliai atliktą darbą jis gausias penki šimtus svarų sterlingų. Darbas turės būti atliktas laike dviejų mėnesių priskaitant ir šį mūsų susitikimą saloje. Nutarėme susitikti termino diena Berlyne, Princesės kavinėje, kur jis turėtų atgėbenti slaptoosius brėžinius; pirmiau jį išsiaiš parodyti mano vaistybės (suprask Anglijos) atasė, ir jį pasirodysian tikri, pinigai tuoj jau bus apmokėti.

— Fridrikas atsil o su visais mano pasiūlytais punktais. Gerdamas alų, jis ičtytojosi iš žiopumo vokietiškai kalbų, kurių Heigolando esis nemžas kiekis, garsiai r ikė savo simpatiją Anglijai bei Amerikai, o antipatią Vokietijai.

(b. d.)

Jei kam dar neaišku.

Pereitami numeris mes skaudžiai pajuokėm tuos kamio berniokėlius, kurie, nieko kito nemokėdami, darbu dirbi ti gerokai pritingi, tarsi politikuoti, savitarpį komunizmo paseleitami.

Pajuokėm mes tolius nelaimėlius gal daugiau todėl, kad su tokiems gal vėdais ir kotikiu priemonių kovai nėra, apat garsaus romėnų patarimo: «ridendo corrigere mores».

Mes pakartojome net keislas pavarde, kurios negali būti sugretinamos nei su lietuviškoms nei brazilėškoms pavardėms. Tačiau užakcentuavimas patavardžių kaip kurioms žydu tautybės asmenims pasirodė ir skaudus ir ne vietoje.

Ag mes ir netvirtinome, kad žydai identifikuoja mi su komunizmo idejų skieidejais. Jeigu ir iš jų kart is vienas — kitas susigundo komunizmu, tai toli — gražu niekas nesako ir ne sakys kad visi jie komunizmo adeptai. Juoba tas netaikoma tieus, kurie komunizmo kritais kaip tarpus lygos. Rodos, kad įžeist del mūsų sarkastiško straipsnio pagrindu netarbi būti. Nes faktuali buvo paminėtos (arba tosinčiau — nusirašytos iš «Estados») trys pavardės, panašines į žydu tautybės pavardes.

Sitais keislais žedžiais ir norima — sine ira et studio — viešai dar kartą pasakyti, kad mūsų laikraštis neturėjo ir neturi mažesnios intencijos užgauti tuos žydu tautybės patorus piliečius, kuriems komunizmas yra tiek pat tolimas ir neigiamas, kaip ir mums lietuviams.

Pagalios, ne mes ei kalti, kad visoje komunizmo veikloje dažniausia fi gurtoja žydu tautybės žanais. Nese nati vienas Lietuvos d. žurnalas — «Rytas» surinko žanais (statistines žinias) apie komunizmo veiklą Lietuvoje, iš kurios aiškėja, kad tan darban yra įstėję daugumoje žydu tautybės proletariatas.

Tos žinios rodo, kad sniaty ir tu teistų už komunistų veiklus Lietuvoje žydu tautybės asmenų yra net 74%. Aišku, iš to dar n. dėdama išvada, kad visi žydu tautybės Lietuvos pilie-

čiai yra komunistai, bet patys skaidiai, de ja pirodo kad ir žydu tarpe tokiu esama.

Nauja Brazilijos Konstitucija Paskelbus.

Liepos 16 d. 14 val., iškilmingai pasirašyta ir paskelbta naujoji Brazilijos Konstitucija.

Laikinoji valdžia atsistatydino renkamais k. turčius metais, t. y. ligi 1968 m. gegužės 3 d. prezidentais.

Nuo 1930 m. spalio 3 d. šėgyven tas laikas, 1932 m. liepos mėn. Saupau liečių sukilimas ir visos kitos buvusios negerovės ilgainiai užsimiri, ir kraštas vėl gyvena normalų gyvenimą. Žinoma, kiek tai leis naujosios Konstitucijos atostaitis.

Pats naujosios Konstitucijos dokumentas yra tiek didelis ir savetiškai įdomas, kad ji visą atpauskoti reiktų daug vietos ir laiko. Tai gal bus vienintelis tos rusies dokumentas visame pasauly, nes paprastai konstitucios bū na paprastesnės ir tuo pačiu aiškesnės.

Kiekvienas paskelbtas įstatymas, ygiai kaip ir Konstitucija, siekia visuomeniško darnumo. Tik tas darnumas pareina gal ne tiek nuo paties įstatymo kiek nuo žmonių, kurie gyvenimui įstatymus vykdo.

Nauja Konstitucija mums tiek jodo mi, kiek ji liečia businą imigracija. Ligi šiolie įvažinavas Brazilijon nebu vo varžomas, o nuo šios dienos jau be calės įvažinti tik du nušimėčiai nuo jau imėriavusių Brazilijon tautinių mažumų. Jeigu mes savo kolonijū laikome į 20000, tai kiekvienais metais lie tuvių galės įvažinti feči šimtai. Jeigu skaičius pasirodėtu didesnis — daugiau galės įvažinti, jeigu mažesnis — mažiau ir t. t.

Yra ir kitokių naujoviškomy kuri Brazilijū konstitucijoje iš 1891 metų nebuvo, bet ar tie tuos naujoviškumus mums tiek vėliau išsitariti, apie kiekvie ną jų skyrim.

Antradienį, liepos 17 d. Brazilijos

konstitucinis seimas rinko Respublikos Prezidentą. Iuvo išstatyta keletas kan didatų, tarpe kurių ir laikinosios vyriausybės galva p. Getulio Vargas. Respublikos Prezidentu išriaktas p. Getulio Vargas, kuris gavo 175 balus. Opozicijos kandidatas Borges de Medeiros gavo 59 balsus. Kiti kandidatai gavo tik po keletą balsų. P. Getulio Vargas išrinkimas Respublikos Prezidentu sutiktas su dideliu entuziazmu.

Prancūzai ir Sovietai saugos Lietuvos Nepriklausomybe.

Lietuva savo politiskosios geografijos padėtimi yra lyg kokis tiltas tarp Rytų ir Vakarų Didžiųjų Europos valstybių. Lietuva yra lyg siena, per kurią Sovietų Rusijos komunizmas ir Vokietijos hitlerizmas negali botarpiškai susijungti. O tai labai svarbu toms valstybėms, kurios dabar yra suinteresuotos Vokietijos siekiais.

Firmoje cilėje tai svarbu Prancūzija, kuri su Vokietija dar nuo Didžiojo karo laikų turi nebaigtą saskaitą. Tiek Vokietiai: tiek prancūzai skaito, kad Saaro ir Ruhr kraištai ir jų likimas dar nėra galutinai išspręstas.

Tokiai didžiųjų valstybių ginčas yra labai svarbu Lietuvai, kuriai iš Vokietijos pusės yra pavojus dėl Klaipėdos, o lenkai dar nuo 1920 metų turi pagrėbę Vilniaus kraštą. Kol Vokietija su Prancūzija ir Lietuvos didžiomis valstybėmis ginčijasi dėl tam tikru sryčiu, tai ir Lietuvai dėl Klaipėdos yra mažesnis pavojus. Vargu ar dabar Vokietija drįstų atplėsti Klaipėdą nuo Lietuvos.

Kaip žinome, prieš kurį laiką Lenkijoje viešėjo Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Barthou. Varšuvoje su Pilsudskiu jis kalbėjosi ir Lietuva liudinčiais reikalais. Jis pažymėjo, kad Prancūzija ir Sovietų Rusija yra suinteresuotos Baltijos valstybėmis, o ypa-

tingai Lietuva. Esą, Baltijos valstybių nepriklausomybė yra Prancūzijos užsienio politikos direktyva, atseit Baltijos valstybės, kaip tik ir sujungia Maskvą su Paryžiumi. Nežinūri, kas Prancūzijoje būtų užsienio reikalų ministru, Lietuva ten dabartinio laiku visados ras sau palankumo. Prancūzija ir Sovietų Rusija taip pat yra neaklos ir nelabai tiki, o šiuo metu vokiečiai ir lenkai kalba apie Baltijos valstybių ateitį. Točel Prancūzija ir Sovietų Rusija dabar ir remia viską, viss pastan gas, kurios tik gali išlaikyti dabartinę Baltijos valstybių padėitį.

Gal būt, kad šis Prancūzų interesas remiasi tuo, kad jie stengiasi sugrupti visas Europos valstybes visai nesiekdami vaidinti vadovaujama rolę, bet siekdami talkos visų tu valstybių kurioms tik rūpi jų nepriklausomybė ir saugumas, o ne svetimų žemių grobimas. Prancūzams rūpi netiktai savo, bet ir visų tautų saugumas, kuriam dabar sudaro pavojų vokiečių įnkluivimas, nes vokiečiams karas tai yra tautinė pramonė. Sovietų Rusija taip pat supranta, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė yra labai svarbi išlaikyti dabartinę Europos žemyno lygsva rą. Dėl to šios abi valstybės ir stengiasi tiek Lietuva, tiek kitas Baltijos valstybes apsaugoti nuo vokiečių ir lenkų siekių.

Tsb.

BROLI-LIETUVI!

Naužmiršk, kad jau laikas atnauinti «LIETUVIS» prenumeratą 1934 metams.

Netlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

Feljetonas.

Mikas Novelas.

Laimė maiše.

Kad jau, sakau, žmogus neturi laimės, tai nelipk nei iš lovos, arba jeigu tiltai nebūtų tokie aukšti, tai nors ir šok nuo tilto. Ne tu žmogus darbo ne gausi, nei žmoniškai apsirėgsi, nei gardžiai pavalygisi. Kad ir aš pats, jau treti metai, kaip nedirbu jokio šizmo darbo. Žinoma visai be darbo negali žmogus gyventi, reikia ką nors veikti. Taigi visada, iš ryto, pereinu paanęmis ir kartais surandau nuostabų balką duonos ar puslitį pieno. Ką gi žmogus darysi — vogti neįražu, o valgyti norisi.

Bet vieną rytą eidamas į modžioklę ėmiau pats su savim kalbėti: — Nejaugi, sakau, man visą aužių ir reikiš dūona ir pienu auštinti? Kodel aš negaliu valgyti ir gyventi kad ir kiti žmonės? Reikia kur nors surasti sau darbą. Bet kaip jį surasti? Jei apėiti vi so miesto fabriku, reikia visą mėnesį laiko. O gal nusipirkti laikraštį? bet vėl vėliava — kurį laikraštį pirkti? Ką gali žinoti, kuriamas darbas yra, o pirkti visus laikraščius, kapitalas neie neša, nes kišenėj vos prakoaktas pusinis liras. Reikia manau, eiti pas kur nors popierų rinkėją, gal sakau, kiek pigiau nusipirksi. Bet sako, vilką nūnėk, vilkas kelti bėga. — man beši rengiant eiti, žinūri viena bobelė nosa didžianėj maišą popierių. — Ei, bobo, palauk, sakau, ką čia neši?

— Popierius ponuli. — Duok, sakau, man už pusę milio įvairių laikraščių, tik žinūrėk, kad neapgausiu, — aš duok man tokių, kurio e darbo nėra.

Bobelė išlupo iš maišo pusleblį įvairių popierių. Sumokėjau jam pusę milio ir aisisėdęs ant šaigatvės ėmiau skaityti. Bet ką tu žmogus paskaitysi svetimus laikraščius, nevažinodamas nei raižūri. Na, sakau, kad apnovė mane, tai apnovė, kaip su maišu. Už pusę milio būčiau nors siukė nospirkęs o dabar nei pinigų nei darbo. Bet b. vartydamas įvairius dokumentus, žinūri gi tikrai lietuviškai parašyta: «Lietuvių Aidas Brazilijoje», o lietuviškai po biški sugrabačiu, tai ir pradėjau kaip žirnius berti. Perbėriau visus straipsnius, visas naujenas: reikia, sakau, pa žūrėti ir skolėbūv, gal pasirašodė ant išmokėjimo čekie nors pu-bačiai, nes maniški. Ji visai iš tarybos atsistatydino. Skaitau toliau:

— «Skubiai reikalingas laikraščių platintojas. Kriptis rua da Moeda Nr. 424». Dar porą karų perskaičiau, gal man ksyke tik darbo mirazūri rodosi. bet kur tau, teisingai parašyta, kad reikalingas praplatingtojas, ir dar skubini. Tai nebėra ko snauti, jei rašo skubini, tai reikia ir skubėti, nes tokia vieta neišgai tušėta būna.

Ot, manau, kur mano laimės būta — popierių maišai! Ir kad kiek, tą ra-

gana būtų nusivėsi, o kad jį dabar čia ateiti, aš užtai jį išbūdočiau, nors ir sena.

Ir tuoj, nieko nelaukdamas, leidausi Mokes linkui, ir už pusvalandžio jau stovėjau prieš 424 numerį. Bet kaip čia, manau, man periau užsirekomendavus? Amato jokio nemoku, o be to ir dokumentų neturiu.

Ką čia danc galvoti, įsakysiu kad esu laikraščių praplatingto mecha nikas ir gna; [Zengiau tiesiai į siurijų laikraščių kontorą.

Dievušėliau man o! Sustingau vietoj ir gana. Prieš mane sėdėjo storu pilvu vy as ir remontavo sena čėverykė. Pasinyčio stovėto apdūkėnis kokis tai mašina. Ir kurgi aš patėka i ko aš čia išbroviau? Su laikraščių praplatingtoju kaip nors būčiau kamavęs, apie čėverykų jokio supratimo neturiu. Propačiuo amžinai. Manau, reikia kaip nors gelbėtis, ir surinkęs visas žėcas prašiau: — Ar ponuli, nereikalingas jums kartais nuolatinis batų graferius, aš jau užmokėsio nereikalingu, erėšiosiu už pilvą; o ir pilvas mano netoks jau didelis, galite, ponuli, apžiūrėti. Man kalbant, storulis visa laiką stakseno plaktuku, lyg negirdėdamas, bet baigus kalbėti, padėjo į šalį plaktukų ir čėverykų, atstūto'no apmetė mane savo žvilgsniu, ir storu balsu užklauė: — Ar tamsta darbo ieškai? — Taip, ponuli, ieškau darbo, ir esu lai kraščių praplatingto specialistas; bet mane tas prakoaktas «Aidas» biauriai apgavo: rašė, kad šitam man raudasi laikraščio kontora, ir kad čia reikalingas praplatingtojas, o čia, mat, senų čė-

verykų fabrikas, matai, ponuli, kad aš visai nekaltas, tai vis tas «Aidas», kad jis kur g lva nusisuktų.

— Tamsta gerai pataikini, čia ne batų fabrikas, čia laikraščio spaustuve, ir tamsta galėsi čia gauti darbą, kad sakaisi esat tos srities specialistas.

O gal tamsta moki ir raides rinkti? — paklausė storulis.

— Mokėti tai nemoku, bet gal kaip nors pataikinsiu, juk ir tamsta, ponuli kai užgiminai nemokėjai batų remontuoti, o dabar, kaip mačiau, kafi nebogi au už bet kurį seną šiaučių.

— Na gerai Prėkol kas tamsta šėskis, tuoj pareis redaktorius ir mes duosime tamstai pamiegtinti raides rinkti.

— Ačiu, sakau, ponuli, aš atėjau čia dirbti, o ne sėdėti. Duokit man kokį skudarą ar šluotą, aš truputį apvalysiu tą mašina.

Bet man besiruošiant, įbėgo į kam arį jaunas vyrukas nešinas kokiu tai krepšiu. Toj mane supazindino. Vyrukas ištraukė iš krepšio pusę «marta-dėlės», kurį bešnekučiuodami suvalgėm ir ėmėm visi raides rinkti. Man, kaip naujokui, davė rinkti Kroniką.

Rinkome visą pusdienį, net iki pusiannakčio ir šaltai taip užbaigtai visą man skirią puslapi, po to kiek užkanęs, susirangiau kvakvini. Iš ryto pakliau, kai į spaustuvej įbėgo pats redaktorius ir tuo ėmėms spausdinti.

— O kad tave kur vėliai! rikte lėjo ant manęs redaktorius, ką tu čia padariai?!

(b. d.)

Dariaus ir Girėno išievių dienos paminėjimas.

VILLA BELLOJE.

Liepos mėn. 17 d. D. L. K. Vytaut pradžios mokykla minėjo mūsų didvyrių transatlantinį lakūną Dariaus ir Girėno žuvimo metines sukaktuves.

Dieną mokytoja išaiskino mokiniams šių vyrų, kuriuos dabar taip garbina ne tik lietuvių tauta, bet ir visas kultūringas pasaulis, gyvenimo dienas, kaip jie dar mažičiai būdami persikelia gyventi į antrą lietuvių tėvynę Žiemų Ameriką, bet ten ne tik nežūrė miršta savo gimtinės žemelės, bet ir su mano jos garbei padaryti tokį žygį, kuris pakeltų Lietuvos vardą į didžiųjų ir kultūringųjų tautų tarpą. Tas žygis labai pavojingas ir reikalingas bealiniams pasivertimo ir savęs išsivadavimo buvo padarytas, bet didvyriai 2-vo pачаме savo tikslo gale. Dabar visi juos garbina ir stato jiems paminklus, nors to jie visiškai neprasė ir nė iš ko ne reikalauja, bet jie labai prasė tik vien... JEI MĖS ŽŪSIME, 'TAI NENU-SIMINKITE, BET TĖSKITE MUS' ŽIGĮ LIGI GALO. Ir lietuvių tauta ne būtų verta jų sudarytos garbės, jeigu nebeturėt iš savo vaikų nė vieno pa-siryžusio tą garbingą žygį tęsti ligi ga-lo.

Tą pat dieną 8 val. vakaro mokykloje buvo šios sukaktuves tinkamai pa-minėtos su suaugusiais mokyklos bičiuliais ir svečiais, kurių prisirinko pilnu tèle mokyklos salė šitokia programa: 1. vaikučiai padeklamavo keletą Dariaus ir Girėno žygį nusakantių eilė-raščių, 2. mokytoja p. L. Majienė laikė paskaitą plačiai nusakydama Dariaus ir Girėno gyvenimo dienas, kaip jie su-manė ir vykdė savo garbingą žygį, tra-giška žuvo ir kokį mums paliko testa-mentą. Paskaita baigiama suminioti naujus Dariaus ir Girėno žygio vykdy-tojus Jonušą — Jonušauską, kuris ne-garbingai atsiskė ar tai padūgės, to, ką taip iškilmingai daugeliui atveju bu-vo pareiškęs ar lities dėl to, kad yra materialistas, ir pagalios paskutinį pasi-ryžėlį jaunuoj, Amerikoj gimusį lietu-vį, Amerikos kariuomenės karininką Feliką Vaitką, kuris kaip tai praneša telegramas jau pasiruošęs kristi ir tik laukias tinkamo oro. Paskaita padarė didelio įspūdzio susirinkusiems. Pro-grama baigiama Lietuvos Himnu, kurį sugiedojo Vilda Bellos viltiečiai, Zelinietis.

BOM RETIRE.

Dariaus — Girėno ir Išievių Die-no paminėti Lietuvių Namuose susirin-ko pilna salė žmonių. Čia galėjai pa-matyti įvairaus amžiaus pgyvenusiu žmonių ir jaunimo: mokyklos mokiniu, uniformuotų skautų, vaikų tėvų, spor-to organizacijos «Lithuania» narių, vil-tiečių ir neorganizuotos įvairaus am-žiaus lietuvių visumenos žmonių. Visi jie čia susirinko pagerbti didvyrius, kurie paaukojo Tėvynės laimei ir gar-bai visa, ką tik brangiausio turėjo.

Paminėjimo programą 8 val. vaka-ro atidaro mokyt. Ed. Pažera, trumpoj kalboj pažymėdamas, kad lygtai prieš metus laiko, liepos mėn. 16 d. į 17 d. naktį Kanno aerodrome didžiūnė minia ažiungsmingai laukė «Lithuanicos» pa-sirodant. Telegrafu buvo atėjusios ži-nios, kad «Lithuan ca» jau nebetol, bet, deja, tą naktį lietuvių visumenė jos nesulaukė. Liepos mėn. 19 d. atve-zė lakūnų karstus. Jie perskrido At-lantą, bet žuvo netoli savo tikslo — brangiosios Tėvynės. Baigdamas mok. Ed. Pažera prašo visų atsistoti ir juos pagerbti tylos minute.

Į paminėjimo pradžiamą kviečia Sporto S-gos «Lithuania» pirmirinką p. P. Jurgutį ir L. J. Br. S-gos «Vil-tis» pirmin. p. V. Godiauska.

Momentui pritaikintą paskaitą lai-ko «Lietuvio» redaktorius p. St. Van-cevičius. Savo ilgoj, gražiai sutvaikytoj paskaitoj jis jautriai ir jaudinanciai atvaizdavo šiu didvyrių — Dariaus Girėno kilnuom, atsižadėjimą savęs, pa-staukojiuą ir didžia, liepsningą Tėvy-nės meilę. Jų gyvenimas, jų darbai — kilnuomo, vyriškumo pavyzdys. Jų mir-tis — Tautos garbė, auka ant Tėvynės aukuro. Jų kapas — Tėvynės meilės, mūsų tautiškos stiprybės šaltinis. Pa-baigoje p. St. Vancėvičius nurodo, kad Darius ir Girėnas buvo išieviai, lygtai kaip ir mes, delto turime iš jų pasimo-kyti savo Tėvynę mylėti, jos garbei ir gerovei dirbti.

Paskaita visiems padarė gilaus įs-pūdzio. Susirinkimas buvo entuzias-tinio pagautas, kai mokytojas paskaitė tik ką gautą telegramą, kad «Lithua-nia» II-ji šiomis dienomis, leitenan-tu Feliksu Vaitkaus vadovaujama, skren-da Dariaus — Girėno kelionės baigti.

Toliau skautai deklamuoja keletą dienni pritaikintų eilučių ir padainuoja kelias dainas. Susirinkimas baigiamas Tautos Himnu, kurį gieda visi salėje esantieji žmonės.

E.

MOKOJE.

Traginiai žuvusį didvyrių Dariaus ir Girėno metinių mirties sukak-tuvių paminėjimas Dr. Vinco Kudirkos det. prad. mokykloje prasidėjo 8 val. vak. Į paminėjimą prisirinko žmonių pilnutelė mokyklos salė. Jie visi atėjo ne džiugsmo vedami, ne pasilinksmin-ti, o tik nulenkti galvas, prieš metus traginiai žuvusiems, klasingojo Atlan-to nugalėtojams, lietuvių tautos didvy-riams, Dariaui ir Girėnui.

Mok. V. Nalivaika atidaro susir-inkimą, prieš pradant paminėjimą visi bendrai atgiedo Lietuvos Himną. To liau širinktas prezidentas, iš šios mo-kyklos tėvų K-to A. Serbaitis ir J. Juod-gudis, Jaunimo S-gos «Viltis» Mokos skyr. — J. Čekanauska, Sporto S-gos «Lithuania» Mokos skyr. K. Bacevičius ir Br. Šukevičius.

Toliau seka mok. V. Nalivaikos paskaita. Gerb. prelagentas, nupasako-ju Lietuvos galybę ir garbę senovėje. «Lietuva didvyrių žemė», — taip sako Dr. V. Kudirka Lietuvos Himne.

Toliau nupasakojo lietuvių kovas, dėl nepriklausomybės, kad tik deka tu didvyrių, kurie aukodami savo gyvybę tautos labui, atstatė naują Lietuvos valstybę.

Tų kovotojų eilėse už laisvę, bu-vo Darius ir Girėnas. Čia nupasako-jama jų biografijos, jie gyvendami išei-vojioj toli nuo savo tėvynės Lietuvos sva-vojo, kuom padėti jaunutei Lietu-vai, kaip pakelti jos garbę ir t. t. Jie mažos tautos sūnūs, statydami savo jų vybę pavojim, kupini tėvynės meilės, ryžtasi nugalėti tą klasingąjį Atlanto

vandenyną, kurį didžiulių valstybių pa-siryžimai neįveikė, tuo norėdami iškel-ti į padanges tą mažutę valstybę ir apvainikuoti garbės vainiku, pastatyti garbingųjų valstybių eilėje.

Perskaitytas Dariaus ir Girėno testamentas. «Jaunoji Lietuva, tavo garbei aukojame šį skridimą». Jie nu-galėjo Atlantą Lietuvos garbei, 600 km. nuo savo tėvynės Lietuvos, nelaimės ištikti, traginiai žūna Vokietijoje, Soidi no miškuose.

Prašomi visi sustoja vienai minu-tei, nevienas su akaromis akys nenle-kia galvas mūsų tautos didvyriams Da-riui ir Girėnui pagerbti.

Darius ir Girėnas mirė nugauję Atlantą, prieš juos nulenkę galvas vi-si ir visas kultūringasis pasaulis siun-čė tu didvyrių tautai užuojautas. «Gar-bė jums didvyriai! Jusų vardas pasi-lis kiekvieno lietuvių širdyje. Lai bū-na jums lengva išlėsti Lietuvos žemelę», — baigia savo paskaitą mok. V. Nalivaika, kuri padarė gilaus įspūdzio įsusirinkusiems.

Po paskaitos gražiai padeklamavo Jaunimo S-gos «Viltis» Mokos skr. na-riai J. Čekanauskas, ir J. Karolis, ir šios mokyklos mokiniai, J. Kleiza, J. Jaruševičius, K. Mažetis ir A. Serben-taitė.

Paminėjimo susirinkimas baigėsi 9.30 v. v.

S-tas.

VILLA ANASTACIOJ.

Lietuvos Didvyrių transatlantinį lakūnų kapitonu Steponu Dariaus ir Stasio Girėno tragijos mirties sukak-tuvių paminėjimas V. Anastacioj, Dr. Jono Basanavičiaus vardu lietuvių pr. mokykloje praėjo labai gražiai ir iškil-mingai, kas parodo kad ir šio rajono lietuviai panašiais atsikišiais moka-eraziiai ir sutartinai veiktė.

Paminėji no mane ar nors kukli, bet išpildyta labai gražiai, kas susirin-kusiems darė malonaus įspūdzio suža-dinančių gailėsio jausmus, išspaudžian-čio skaudaus liūdesio ašaras.

Manau ne tik aš, bet ir kiekvie-nas šioje liūdesio sueizoje dalyvavęs, išsinešė įspūdį, kurio ilgai nepamirš.

7 val. vakaro. Dideli ir gražūs mokyklos rūmai apšviesti, atrodo lyg kokia šventykla, kurioje liūdū atsimi-nimų gaubiama siela tikrai gali rasti nuraminimą. Mokyklos erdvi salė pilnutelė žmonių, jų veiduose atsispin-di rimtis ir suskaupimas. Stenoje ky-bo gražiai gyvų gėlių vainiku juoda kaspino perrištū, papuoštas, žuvusių del-savo tautos garbės Didvyrių paveikslas Visi tyliai laukiam.

Tuo tarpu prasiskleidžia uždanga į scena išeina mokyklos V-bos pirmi-ninkas p. Maziliauskas ir trumpa bet jausminga kalba nusako šios sueikos reikšmę ir pranešęs paminėjimo pro-grama, atidaro paminėjimą.

Mokyt. L. Gaigalas skaito ilga ir gražų referatą, kuriame labai ryškiai nupasakojo visą Didvyrių gyvenimą, jų karštą meilę ir pasivertimą tėvy-nei, jų džiugsmus, vergus ir rūpesnius, bestringiant didžiam žygiui, patį žygį,

iškėlusį mūsų tautą ir tėvynę Lietuvą į didžiausią garbę nupirką jų gyvy-bėmis.

Referatui pasibaigus visi susirin-kusieji sustoja žuvusį didvyrių pagerb-ti, tuo tarpu p. F. Gomulhauskio veda-nas stygų orkestras groja Chopino ge-dulingą maršą, kurio liūdū garsai ro-dos liūliuodami nesė sielas į dausų ka-rnaliją, ten, kur lygtai prieš metus nu-planasioj sielos ir mūsų Didvyrių, su-krovusį visą savo turtą, pagaliau ir gyvybes ant jų numyletos tėvynės — Lietuvos aukuro.

Maišoni bet liūdna, netgi skaudu prisiminus, kad tai tikrovė!

Po gedulingo maršo seka dainos. Pon. T. Mažeika, vaidyla su kankliėmis ant rauky apsirėngęs, majestotingai ir gražiai dainuoja — «Tas bokštas bai-gia griūtį», «Prie seno kurgano» ir «Tėvynės meilė nemaris».

Tas valdas ir gūdių dainų gar-sai ryvai primena senovės galingos Lie-tuvos vaidylą apgiedantį žuvusiu did-vyrių didžius darbus, karštą savo tau-tos ir tėvynės meilę ir raginantį Lietu-vių tautos sūnūs iš praeties stiprybę semti.

Vėliau mokiniai gražiai padekla-muoja keletą Didvyrių garbei sukurtų olerazių ir užbaigdami paminėjimo programą, kartu su visais susirinkusiais gieda didingą mūsų Tautos Himną.

Visi gūdių, bet kartu ir skaudaus liūdesio jausmų kupini skirstėmos na-mo.

Gražu ir džiugu matyti, kaip žmo-nės didžiais būriais vieningai susiren-ka žuvusį savo tautos didvyrių pami-nėti, bet dar gražiau būtų, kad sekda-mų tu tautos meilės ir dvasios galiųjų pėdomis, taip vieningai stotų į darbą gerovei tos tautos ir tėvynės už kurią jie savo gyvybes padėjo.

Gailionis.

Kronika.

IŠ MOTERŲ D-JOS VEIKIMO.

Sekmadienį, liepos m. 15 d. D. L. K. Vytauto vardo prad. mokyklą įvyko Lietuvių Moterų Draugijos Brazi-lioj eilinis susirinkimas, kuriame daly-vo 42 moterys. Šiane usirinkime dalyvavo ir p. konsulinė E. Mačiulio-nė. Be kitų klausimų, iš pagrindu rei-kaukia apšviestūs, nutarta enaūoms sukajoti materiilę padėty našūns — moterims, reikalingoms medicinos pa-galbos, duoti vaistams įsigyti pašpa-į iš draugijos kasos. Ruošiamose iškil-mėse mūsų didvyrių Dariaus ir Girėno žuvimo metinėms sukaktuvėms minėti Moterų D-ja nutarė drauge su kitomis organizacijomis aktingai dalyvaui.

Sis d-jos susirinkimas buvo pa-įvairintas turininga gerb klebono kun. Suginto paskaitą apie moters reikšmę pasauly. Be kitų įdomių minčių, gerb. prelagentas pabrėžė, kad moters obalsi turi būti «tiesa ir meilė», nes tik tais principais auklejama žmonija tegali su-inukti gerovės.

Motėris.

NAUJAS SKAUTŲ BŪRELIS.

Nesenai laikraštėje skaitėm, kad pirmieji São Paulo lietuvių skautai da-ve birželio mėn. 17 d. skautų įžodį, pa-sižadėdami stengtis tarnauti Dievui, Tė-vynėi ir Artimui. Dabar jau turime antrą skautų būrelį, kuris įsikūrė šių metų liepos mėn. 14 d. Vilia Anastacio-prie D-ro J. Basanavičiaus mokyklos. Skautų būrelio įkurti buvo atvy-kę į D-ro J. Basanavičiaus mokyklą Vysk. Mot. Valančiaus mokyklos bū-relio 15 uniformuotų skautų su savo va-du E. Pažera ir «Lietuvio» redaktorium St. Vancėvičium.

(tęsinas 5 pusl.)

VISI, visi vaziuojame į São Caetano!

Kur «Viltis» S-gos V. a Belos skyrius, šių metų liepos 28 d., šeštadienį «Ideal» salėje, raa Rio Branco, 45 rengia didelį ir linksmą

VAKARA

Bus vaidinama 4-rytų veiksmy komedija «Bajoras Gaidys». Juo-ky iki ašarų! Po to šokiai, žaidimai ir t. t. iki 5 val. ryto.

GRIEŽ LIETUVIU STYGŲ ORKESTRAS.

Pradžia 5 val. vak., pabaiga 5 val. ryto.

Jaunimo skyrius Mano pažiuros i moteris.

Is Jaroslava Hašek'o vertė J. Staskelūnas.

Prisipažįstoj, kad aš dany draugystėj visados įausdavausi nejuokiai. Tas nejuokumas kilo is to, kad aš labai bijojau moterų. Aš buvau įsitikinęs, kad moterys yra tokios būtybės, kurios savo meilu veidais ir patraukiančia išore stengiasi apkviltinti vyrą su tikslu už jį ištekėti. Miltovai ateitinkinų, didelis patyrimas, kurį įgyvo vyras kaip rezultatą tarpusavio susitikuose su moterimis, mano manymu, aiškiai liūdią, kad susituokimas tai kažkas beisu.

Iš pradžios klastingos būtybės nu duoda, kad jos esančios švelnios, protingos ir kupinos meilės. Jų balsas kur rimame atsispindi jų veidais ir virpėjimas, žavi ir glosto visur, kur tik be būtų; jos visur ir visada jumis domisi, o jūs ištinkinat atsiliepiate j jų meilę, j tuos bukius, j švelnius rankų paspaudimus; jās žiūrite j jų meilias akytes, pilnas ištikimybės — ir priliptate kaip musia prie limpamo popierio. Na, o paskiau ateina galas.

Jūs priilpusį nuveža j bažnyčią, švelniūs žvilgsniai pasikeičia piktais, vietoj bukių jūs išveja iš virtuvės, kur, pasirodo, negalima rėkyti. Myli moji būtybė staiga pradeda jus įsaki nėti, kaip privalote dėvėti, trypla kojų te, griežia dantukais, padaro miniką ir norėtų jus praryti, purtosi iš pašėli mo pažirėjusi j jus, muša kamu tik pakliūva. Šitas švelnus sutvėrtimas pradeda jus storžieviškai kontoti ir dar ma no, kad jų nus pratęsia laika, nesutryp dama čia pat vietoj savo mažąją kojų te. Ji plūstasi ir paketina, kad vis dėlto ar tai auksti ar vėlini jus užmuš — net vien dėlto, kad taip, sakysiu, ji iškeptų musią su sviestu, o jūs pra šytumė nedėti jį j sruobą.

Kai gatvėje purvas, tada pradėda skandalas: ji verkia ir kiojojasi, žiū

rėdama j jūs purvinus batus. Ji pri verčia pusuvalandį stovėti gatvėje ir va lyti juos plaušniu, kad neužteršatų jai grindų virtuveje, o kai jums atida ro duris, tai ant grindų pamatote mol lo ir suodžių sluoksnį; pasirodo, kad prieš valandą čia buvo mūrininkas, ku ris taisė krosnį. Pagaliau jums įkyrė ja tas barbariškas tyčiojimasis, bet jūs uėzimate, ką jai j tai atsakyti. Tada ji staiga puola jus už tai, kad nieko nepapasakojate naujėją, įpirštų ar tai tarnybos metu, ar tai gatvėj — be n dar, apie tai, kas dedasi britame pa sauly.

Nežiūrint j tai, kad ji jus tik ką kotojo, vistiek jai šnekate: „Mieloji, juk aš nieko nežinau“. Tada ji is nan ju pradeda trypti, šokinėti, prunkšti, kaip katytė, griežti ir girždinti danti mus, mušti galvą j stalą, bet taip, kad pati savęs neužmuštų; atidaro duris, kad jos balsas būtų girdimas visame name, kuriame dėka jūsų žmonos, visi laiko jus atžaliu ir bejausniu žmogum.

Paskui ji jums pasakys, kad jos visaiškai nemylite ir lauks, kad atskay dami j tai maudaste dovanojimo ir jį jukmesite. Verkdamo ir alpdamo ji staiga pradeda rauti sau plaukus, plė šyti suknelė ir prakeikdamo savo cigo nišką gyvenimą ir grasydama iššivers ti pro langą, paprašys pas jus pinigų trians naujoms suknelėms.

Ji čia prie langų, o jūs stovit kaip įkastas j žemę. Ji atsigręžta ir rekia, jog jūs norit jos mirties, kad galetumėt vesti „tokj ir tokj padarą“. — „Kokią meluote?“ — klausiate. Aiš ku, nesakyk vardo tos, apie kurią jį nieko nežino, kuri yra tik jos fantazij joje, ir staiga pradės vaidinti pametę žmogų, šauks, kad visi vyrai laurai ir žininiai, kurie tik išsigalvoja žimo nis kaukinimus.

Paskiau ji pradeda rengtis ir sa ko, kad čia pas tėvus, kad ji parduos baidus, kad tie baldai jai priklauso; pradės mušti, kulti, prunkšti, ir ant ga lo mes j jus puoda su suodžiais, ir kel dama balsų triukšmą šauks: „Ak, ko dėl aš nemumiriu anksčiau!“ Ji, bendrai, apgajęstaus, kam gimė pasau'j, o jūs jai sakysit: „Mieloji!“

O po skandalo ji tris dienas kan kins jus pamodarų sosu arba kitu ko kin patiekalų, kurio jūs nemėgstate. Pradės gaminti tokius valgius, apie ku riuos jūs neturite jokio supratimo: apse imta kaip su mopsu, kuris prieš ją is steisino; graso, kad ji kiekvieną minu tę pasirostiusi apsisverkti.

Kada grįžtat namo iš darbo, j nu duoda liūdna, lydį aplėstoji vandeny.

Ji susiudumusi pradeda kalbėti apie kapus, apie mirstančias viltis; kal ba apie vieną poną, kuris pasveikino, kai jį ėjo su pirkiniais, ir jos k s su žibu, kai sako, kad jis buvo baltas ar juodbravas. Čia ji visuomet kalba apie tai, kas priešinga jūsų barzdos ar plau kų spalvai ir pagaliau pažirėjusi su šauka: „Fni, tu pilkai, tu man prieš ingas“ — ir drožia lėkėte.

AFORIZMAI.

— Tiek artini draugai susidraug aus, ir jį širdys susipins, kiek jie bus viens kitam atviri.

— Nėra prasmės diskutuoti su tais, kurie klysta ir užsispirę laikuosi klaidoje; jų neįtikinai juokiais argu mentais.

— Pralostas tu gyvenimams, kas jo baigimui ieško mirties.

— Išdėdy turtuoliai skęsta nesą žiningume ir vaikšto vargšų galvomis.

— Yra du keliu išgelbėti jus nuo kautėjos: graita mirtis ir liga melė.

— Kiek žvaigždžių padangėse, tiek apgaulės moterų širdyse.

(tąsa iš 4 pusl.) NAUJAS SKAUTU LŪRELIS.

Mokyt. E. Pažėra papasakojo vau kams apie skautų broliją ir įteikė, no rintiams j skautų organizaciją stoti, la pelius tėvų sutikimui gauti. Svečiai išsirikiavo skiltimis, būreliais ir jaro dė naujesiems broliams, sesutėms, kaip rei kia raportuoti, saliuototi, sveikintis ir k. Kai benatant išsirikiavo ir naujieji skantai. Jie patys išsirinko sau vir šininkus — skiltininkus, būrelių ir li zdelių galvas, Lietuvos skautų Sao Pau lyje vadas E. Pažėra jų rinkinius pa virtino, duodamas savo sutikimą ir ra jimo cilinius skautus ir jų vyresu uodius broliškai sugyventi ir vieni kitus mylė ti. Toliau buvo padaryta raporto ir sveikinimo bandymas. Iškilmingoji da lis buvo užbaigta Tautos Himnu. Da bar visi vaikiai drange su svečiais, išsi rikiavę išvyko j paupj žaisti. Kai ku rie mažųjų globėjai nupirko vaikams saldainių ir jais visos pavaisino. Re daktorius p. St. Vancėvičius padarė ke letą įdomių nuotraukų. Žaisti nedaug buvo laiko. Nuliūdę vaikai turėjo skir tis su savo broliais, sesutėmis svečiais — skautais. Igal dar juos lydėjo. Sve čiai skautai iš Vila Anastasio išsėnė be galo malonų įspūdžių. Naujieji skau tai, matyt, tinkamai suprato pagrindi nes skautų dėjas ir buvo linksmi, mei liūs, malonūs, geri.

D-ro J. Basanavičiaus mokyklos skautų būrelj tuo tarpu yra apie 20 vaikų. Tikimės, kad su laiku jų bus daugiau. Skautams padeda mokyt. p. L. Gaigalas ir Tėvų Komiteto nariai — p. Maziliauskas, Jonaitis ir Džingelis.

Linkime naujesiems skautams pa sekmingų darbų ir linksmos, gražios skaut škos nuotalkos.

E. AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATAP.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

I. Pirmoji kelionė aplink pa sauli.

(tąsa)

Tos salos radža priklausę Cebu salos radžos, tačiau kurį laiką nebemo kėjęs jam mokesčių. Kai Cebu radža tatali pasipakojė Magellanui, šisai pasiry zėjo padėti naujajam ispanijos sąjun gininkui pamokyti Maktano salos rad ža ir parodyti vietos gyventojams eu ropėnų ginklą galybę.

Jis pasiūlė radžai vykti ir nubau sti minėtios salos radžą. Balandžio m. 26 dieną trys nomatos ispanų lai vės ir 30 vietinių laivelų išplaukė j Maktaną. Ispanų laivėse buvo 60 ka reivių su pačia Magellanu. Vietos in dendų laivėse, be karų, sėdėjo Cebu radža ir jo sūnėnas. Rašydamas apie tą mūšį minėtasis Pigafeta sako:

„Apsivairavę nuo galvos ligi kojų vidurnaktį leidomės j kelionę. Neseniai pakrikštytas radža plaukė su savo karvais is paskos. Lig ausros pasie kėmo Maktano salą. Magelanas pa reikalavo iš salos gyventojų nuolankiu mo. Tačiau salos gyventojai nė trupū tėlio neausingas. Jie tik prašė nepul ti jų lig švie os, nes jie laukia dar kai kurių jėgų. Jie sakėsi turj tokių pat strypų, kaip ir mes. Bet tatali bū ta tik kariško gudravimo: jiems rūpė ta tik įsilivioti mūsų patamsy j krautą, kuriame daugely vietų būta prikasta gilių duobių. Su apiausriu puolė mus

didis būrys kitiškai rėkiančių 'aukinių Pasipylė jų strėlės, akmenys ir stry pai.

Didžiosios jų jėgos gulė Magelana. Du kartu jam nuaušė šalmą ir baltisai sužeidė. Gallansiai, didelių smūgiu prbulėkė jį ant žemės ir užmušė. Taip žuvo mūsų vadas. Tam patiam mušy žuvo ir kitų dviejų laivų kapitonai ir 22 ispanai, kurie buvo įvilioti j spas tus“.

Toks buvo Magelano galas. Nete kę admirolo, ispaniai netvarkingai pasi traukė ir sėdė j laivus. Jie negalėjo pasiimti nė Magelano lavono. Kalbė damas apie Magelano mirtį, Pigafeta pridūrią:

„Magelano garbė pergyvens jo mirtį. Jie buvo apdovanotas daugeliu talentu. Įvairiose nelaimėse ir nutiki mose jis būdavo vyriškas. Jūroj jis kentėdamas drauge su jūrininkais visus trūkumus. Jis geriau už kitus mokėjo skaityti jūrinius žemėlapius, todėl puikai žinojo jūros darbą. Tatali jis ir įrodė, pirmas apliplaukęs aplink pasaulį. To ligi jo niekas nešėdrėjo padary ti“.

Ir tikrai, Magelanas yra žymus savo protu, ištvėrme, tvirtu būdu ir at kaklumu. Nelaimingasis galas, deja, nebedavė jam baigti vykdyti visų ju didėliu sumanymų.

Magelanas žuvo 1521 metais, ba

landžio mėn. 27 dieną, eidamas tik 41 metus. Kad ir savo kelionės tikslu — Molukų salyno — jis nepasiekė, betgi rado Pietų Amerikos sąsiaurį ir p i r m a s perplaukė didžiausį žemės vandenųnų.

Magelanas yra tikrai didis Zemės skritulio tyrėjas. Jis labai pagausino turimas lig šiol žinias apie žemę.

Kiek apsitvarką nuo mūšio, ispa nai norėjo išsirpikti Magelano kūną ir gūli Maktano radžai dodelius pingus. Tačiau tasai atsisakė su jas derėtis. Žuvus Magellanui ir Cebu salos gyven tojai llovėsi kerbė ispanus. Magelano vertėjos malajus pabėgo, laikydamas sa ve laisva. Moza to, jis dar įkalbėjo Cebu radžai kad ispanai sudarę prieš jį sąmokslą.

Radža patikėjo ir pasikvietė pas save du ispanų karininkus, kurie, Ma gelanui mirus, buvo likę vadais. Nie ko bloga nemanydami, 26 ispanai išsi kėlė j krantą ir nuvyko pas radžą. Bet vos spejo jie įženiti j radžos na nus, kaip juos apsupo didėlis indėnų būrys, ir ėmė pulti. Gintis nebebuvo ko, nes indėnų buvo kur kas daugiau, kaip ispanai. Visi ispanai buvo užmuš ti, tik vienas vyresnysis, Seranas, be paiklo gyvas. Kai pasilik siejį laivuo se sužinojo, kas ištko jų draugus, tuo jų priplaukė prie kranto ir ėmė šan dyti j sodžių is patrankų.

Veltui visi sužeistas Seranas, pa rj indėnai išsivedė ant kranto, prašė nustoti šaudyti ir išpirkti jį iš indėnų. Portugalas Karvaljis, patapęs laivyno vadu, nebedrėjo siųsti kitų žmonių. Jis bijojo, kad laukiniai neapsuptų su sa

vo laivėmis juo laivyno ir nepagadintų laivų. Vargšas Seranas buvo paliktas laukinių rankose, kurie jį, tur būt, pri baigė mušt.

Nuplaukę j kaimyninę salą, ispa nai, matydami, kad jau nebeuženka žmonių trims laivams valdyti, vieną senesnių laivų sudėgino. Kaimyninėse salose ispanams pavykto rasti vadovu, kurie žadėjo juos nuvesti j Molukų sa lyną. Ir is tikrujų, kiek paplaukėję, ispanai išvydo keturias salas.

Tatali ir buvo Molukų salynas. Netrukus ispanai priplaukė vieną is jų salų ir rado gausiai visokių skanėšių. Prisikrovę laivus skandėmės ir maistu, ispanai, kiek pastovėjo, nuplaukė j Borneo salą, kuri buvo malajų kultū ros centras.

Borneo salos radža priėmė ispa nus puikliausiai. Karininkų sutiktų jis nusiuntė du gražiai išpuoštus dram blius ir garbės sargybą. Kai ispanai nuvyko j radžos rūmus, jie buvo paties radžos sutikti. Radža teiravėsi, kuriuo tikslu jie atvykę ir pradžėjęs aprėpinti ispanus maistu ir visame padėti.

Tačiau liepos 29 dieną daugiau kaip šimtas eldijų apsupo abu ispanų laivus lyg ruošdamiesi juos pulti.

Ispanai, bijodami išdėvėsiško puo limo, šovė vienu kartu is visų patrankų ir užmušė eldijose daug žmonių. Po to radža atsitūdė pasituntinus, kurie paaiškino, kad eldijos buvusios išpla ntytos ne prieš ispanus, o tik prieš ki tų salų gyventojus stabmeldžius.

(b. d.)

PASAULYJ

Dideli potvyniai Lenkijoje.

Paskutinėmis dienomis Lenkijos pietuose prasidėjo smarkios liūtys, nuo kurių baisiai patvyno kelios didesnės upės, užliedamas dideliausius plotus. Kalkuriose upėse vanduo pakilo virš 3 metrų. Potvyniai užliejo keletą dices nių miestelių ir šlapį gyvenamų vietų. Vanduo sugriovė labai daug gyvenamų ir negyvenamų namų. Noliaimės išiktose srityse viespatauja didelė panika. Per potvynius jau žuvo apie du šimtai žmonių. Materialiai nuostoliai labai dideli. Iš visų pusių nukentėjusiems siunčiama skubi pagalba.

Sprogo patranka užmušdama keltą karavių.

Iš Prancūzijos pranešama, kad Maison Lefitte per kariuomenės manevrus sprogo vieną patranką, kuri buvo lauke užmiršta. Sprogimas įvyko tuo laiku, kai netoliese išėjosi grupe dragonų. Per sprogimą užmūsta keltari ir keliolika sunkiai sužeista.

Hitlerininkų veikimas Romunijai.

Laikraščiai rašo, kad Balyj mieste lyje įvykos smarkūs susirėmimai hitlerininkų su policija. Susirėmimas įvyko tuo laiku, kai policija nuvyko areštuoti hitlerininkų slapta organizaciją. Suimta 20 hitlerininkų vadų.

Kitoje vietoje hitlerininkai, daugiausia Romunijos vokiečiai, norėjo nušūduoti vieną žydą, kuris sunkiai sužeistas ir nugabentas į ligoninę.

Grįžta iš Haiti Amerikos laivynas.

Amerikos karo laivyno ministerija davė įsakymą visiems karo laivams, esantiems Haiti saloje grįžti į Ameriką. Kaip žinoma, ten neseniai buvo daromas karo laivyno manevrai. Spėjama, kad iki rugpjūčio 15 d. visas laivynas jau bus Amerikoje.

Didelis gaisras Indijoje.

Iš Kalkutos pranešama, kad prie Tinnvely miesto sudegė didelis bendrabutis. Per gaisrą sudegė 30 žmonių ir apie 40 sužeisti.

Didelis sprogimas fabrike.

Iš Indijos pranešama, kad Bombajaus mieste viename fabrike įvyko nepaprastai didelis sprogimas, per kurį užmūta septyni žmonės ir keliolika sužeisti. Materialiai nuostoliai taip pat dideli.

Dideli s reikai Amerikoje.

Darbininkų streikai Amerikoje nesiliauja. Paskutinėmis dienomis dideli streikai eina São Francisco mieste, kur įvyko keletas stiprių susirėmimų ir konfliktų, per kuriuos sužeista nemažai žmonių. Į São Francisco miestą pastūstos sustiprintos kariuomenės dalys tvarkingai palaikyti ir visame mieste paskelbtas karas stovis.

Audros Italijoje.

Italijos šiaurėje siautė nepaprastai didelės audros su ledais ir lietumi. Daugelyje vietų ledai smarkiai paslėdė. Audrą padaryti nuostoliai labai dideli.

Vokiečiai protestuoja prieš Johnsono kalbą.

Amerikos generolas Johnson pasakė reikšmingą kalbą, kurioje smarkiai kritikavo Hitlerio politiką ir be teismo šaudymų sukūšėlių, kurie keisniai nuvertė Hitlerį. Prieš Johnsono kalbą, vokiečiai ambasadorius Amerikoje įteikė protesto notą. Tačiau gen. Johnson pareiškė, kad jis nentstimsias iš savo kalbos nei vieno žodžio.

Norėjo apieplėsti banką.

Ispanijoje, Mataro mieste aštuoni plėšikiai, apsiginkavę revolvieriais, įsiveržė į Ispanijos kredito banką, norėdami jį apieplėsti. Tačiau banko turto nautojai apieplėsti neleido ir pradėjo į plėšikus šaudyti, kurie taip pat atsakė šūtais, sužeidždami banko direktorių. Plėšikai pabėgo.

Paragvajaus Bolivijos konfliktas.

Karas tarp Paragvajaus ir Bolivijos vis dar tobulesia. Nežiūrnt visų ankščiau darytų konferencijų ir nutarimų, karinjančių šalių sutaukinti nepavyko. Paskutinės žinios praneša apie didelį Bolivijos pralaimėjimą. Paskutinės dienos Bolivija nuostojė apie 1500 savo kariuomenės.

Iš Rygos pranešama, kad Lietuvoje teismas pasmerkė mirtimi buvusį Vyr. Štabo viršininką gen. Kubilūną ir du pulkininkus, kurie ruošė sukilimą šių metų birželio 7 d. Respublikos Prezidentas įiems busmę pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos.

Austrijoje, netoli Brensau miesto, viename miške policija susekė paslėptą dėžę su sprogstamąja medžiaga, priklausanti Austrijos hitlerininkams-terroristams.

Iš Graikijos pranešama, kad Atenose gaisras sunaikino turkų maldos namus. Per gaisrą sužeista keleta žmonių. Gaisre žuvo labai daug brangių ir vertingų daiktų.

Iš Neuerko pranešama, kad Portland mieste suimta 35 žmonės sąryšį su pasikešininu prieš senatorių Vagner. Keletas nežinomų asmenų į senatorių palydė keletą revolvierio šūvių. Senatorius nenukentėjo.

Paskutinės žinios iš Lenkijos praneša, kad pietų Lenkijoje potvyniai dar nesibaigia. Lenkijoje opservuojama, kad tokių didelių potvynių Lenkijoje nebuvo daugiau kaip šimtas metų. Nuo lietaus ir potvynių labai nukentėjusi pašalinai.

Kas bus, kas nebūs, bet Lietuvos neprazus!

A. MAJUS.

(tąsa) 89

- Córte, m. at —, nuopiovimas; at —, nu —, sukirpimas; nuopiovat; atkarpa; pūvis; kirtis.**
- Córte, f. dvaras; įkaraliaus kiemas; rezidencija; tvirtas; as Cortes, Portu galijos parlaments; dia de —, įkilmų diena; — de porcos, kailių tvar tas.**
- Cortekar, v. sveikinti; gerintis, sten gtis palankumo įgauti.**
- Cortėjo, m. sveikinimas; palydovai, svita.**
- Cortės, adj. mandagus; kilnus, riteriškas.**
- Cortėsão, cortesan, f. kurtizanė, pa leistuvė, kekšė.**
- Cortesania, f. mandagumas; riteriškumas.**
- Cortėsão, m. dvariškis (karaliaus, dieiko dvaro); adj. mandagus; dvariško poelgio.**
- Cortesia, f. mandagumas; karžygiškumas, riteriškumas; didžiadvaisiskumas; teras de —, mandagumo posakiai.**
- Cortesmente, adv. mandagliai; ktiniai; dvariškai.**
- Cortiča, f. žievė; kamčiamedžio žievė; kamčiamedis; tiaklo plūdes (iš kamščio).**
- Cortical, adj. žievėtas; žievingas.**
- Corticeira, f. kamščio sandelis.**
- Cortico, m. avilys; statinaitė iš kamščio medžio žievės.**
- Cortičoso, adj. žievėtas, žievingas; storžievis.**
- Cortidór, m. kailiadribis.**
- Cortidoiro, cortidouro, m. kailių dirbinas.**
- Cortidura, f. kailių dirbinas; rauginimas (vynuogių sunkos, kailių); linų marškinimas, buvinimas.**
- Cortilha, f. ratelis teštinai plianstyti Cortim, f. kailio raugas; kailiarūgštė.**
- Cortimento, m. rauginimas (kailių vynuogių sunkos).**
- Cortina, f. užlaida, uždanga.**
- Cortiuado, m. lovos užlaida.**
- Cortir, v. kailius rauginti, dirbti; li nus markyti, buvinti; nūdeginuti, nuru dinti (saulėj orda); grūdinti; — se, grūdintis.**
- Cortume, m. kailių dirbinas; kailių raugas.**
- Coruja, f. pelėda; apuokas.**
- Coruscacão, f. žvilčėjimas, žerėjimas, blizgėjimas; švitėjimas; spindėjimas.**
- Coruscar, v. žvilgėti, žerėti, blizgėti; švitėti; spindėti.**
- Coruto, v. viršūnė; kraigas; fig. grl va.**
- Corvejar, v. krankti; kvarkti; karkti.**
- Corveta, f. korvetas, greitas laivas.**
- Corvina, f. jūrų ungurio rūšis.**
- Corvo, varna, juodvarnis; kranklys.**
- Corymbo, m. gėlių šiuotakė (pluoštai).**
- Cós, m. diržas; paprūgas.**
- Coscoraó, m. blynas; pyragaitis.**
- Coscoro, m. šiurkštumas; grubumas; styrumas; oda; žievė; pluta.**
- Coscorraó, m. suūgis kumštini.**
- Cosér, v. siuti; fig. suleisti, sujungti; — sa com o muro, — a terra, prisiglausti prie mūro, — prie žemės; — a facadas, subadyti peilini.**
- Cosético, adj. gražinamas, kosmetiškas; s. m. gražinimo priemonė, kosmetika.**
- Cosmico, adj. kosminis, kosmiškas; pasaulinės erdvės.**
- Cosmopolita, m. pasaulinis pilietis; žmočius be pilietybės.**
- Cosmorama, f. pasaulio vaizdas.**
- Cosmos, m. pasaulis; pl. vulgarinis gėtes pavadinimas.**
- Cosmosophia, f. kosmografija, misticška pasaulio studija.**
- Cosquadura, f. plakimas; dailymas.**
- Cosquear, v. plakti, auplakti; kailyti.**
- Cossinète, m. suktyvo lizdas, guoliai.**
- Costa, f. krantas; pakrantė, pakraštė; ketera (kalno), šonkaulis; pakriaušė; antroji, prastoji pusė; ir, andar, navesar —, eiti, vaikščioti plaukti (iš pakraštėms); costas, f. pl. nugaros pečiai; nugarkaulis, deitaido de costas, gulėti ant nugaros, aukštienikas; cahir de costas, pavirsti aukštienikas; viras as costas, atsukti nugarą; às costas, ant nu-aros, aukštienikas.**
- Costadas, f. pl. upės vingiai, užsu kimai.**
- Costado, m. šonas; šalis; nugarą.**
- Costal, adj. nugaros; užpakalinis; pečių; s. m. nešulys, kuprinė.**
- Costancira, f. paprastas, vinyojamas popierius; popiergalis; laukuje, nutrinta popieros poko pusė.**
- Costear, v. plaukti pakraščiais; fig. sekti, artėti į tam tikrą nuomonę.**
- Costeiro, adj. pakrantės; pakraščio.**
- Costella, f. šonkaulis; lavo krūtinių; kilpos paukščiams gaudyti; falsar a —, išvengti kilpų.**
- Costeleta, f. kotietas.**
- Costra, f. šašas; susena; oda.**
- Costrada, f. cukrinė žievė ant torto, pyrago.**
- Costrado, costruso, adj. šaštuotas; nusūsus; nurūps.**
- Costumado, adj. paprastas; įprastas.**
- Costumar, v. pratinti; papratinti, įpratinti; įprasti.**
- Costumário, adj. paprastas; senas, senoviškas.**
- Costume, m. paprotys; įprotis; kilnė.**
- Costura, f. siuvimas; siūlė; siuvinėji mas.**
- Costuroira, f. siuvėjo, modistė.**
- Cota, f. munduras; šarvas; citata, pastaba; nukeliamas skaitinuo (pastabose).**
- Cotação, f. kainos nurodymas; kursas; — de caabio, keitimo kursas (pinigams).**
- Cotador, m. kurso, kainos žygnėtojas; pastaba, citatų aiškintojas.**
- Cotamento, m. pastaba; nurodymas.**

(h. d.)

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
  - 2) José Paulino vaistinėje,
  - 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
  - 4) Rusų vaistinėje Mokoje,
  - 5) Dariono krautuvėje S. Annoj.
  - 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pra
- tes 12.
- 7) Kirilausko krautuvėje, Vila Anastacioje, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvis“ redakcijoje visomis dienomis.

Nuo Redakcijos.

1) Prašome gerb. skaitytojams, kurie dar nėra atsilpykę už II-į šiu metų pusemetį, kad nuo liepos 15 d. laikraščio siuntinėjima sustabdytume, todėl prašome pasiskubinti atsilpyginti.

2) Rašant Redakcijai ar Adūnais traciškai laiška, visuomet pažymėti aiškiai savo vardą, pavardę ir adresą. Dėl adresų neišaiškumo susidaro labai daug keblinų, todėl kieno adrese būtų kokia nors klaida, prašome pranešti.

3) Kai kurie skaitytojai nusiskundžia, kad laikraštį gauna netvarkingai: pavėluotai, arba kartais ir visai negauna. Mes nekartą darome žygių São Paulo Centraliniam pašte, bet visados buvo atsakyta, kad laikraštis žūna dėl klaidingo adreso, arba dėl provincijos pašto įstaigų kaltės.

Gerb. skaitytojai, šiuo reikalu da rykite žygių patys, nes provincijos pašto įstaigų mes pasiekti negalime. Mums labai svarbu, kad visi ir visur laikraštį gautų tvarkingai.

Redakcija.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 46 sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parocelena, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

PAIEŠKOJIMAS.

Kas žino Petro Sinkausko, kilusio iš Jasonių k. Utenos valsčiaus ir apskrities, gyvenamą vietą ar adresą, arba šiaip turi apie jį kokių nors žinių, prašom pranešti į „Lietuvis“ Redakciją, caixa postal 1764 São Paulo.

Braziliją jis atvyko 1930 m. Ankščiau gyveno interiore.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“, įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
São Paulo.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Mūsų mokyklų

Gydytoju adresai:

Dr. Gennaro Malzoni - Rua da Mooca, 497 Nr.

Dr. Ugo Rosa - Rua Mathias Ayres, 53-C Nr.

Dr. Biaggio Gravina - Praça Republica, 15 Nr.

Dr. Silverio Carpinelli - Praça Ramos de Azevedo, 18 Nr. (5-as aukštās.)

PASTABA. Visi gydytojai nuo 8 val. iki 9 v. priima ligonis Hospital „Humberto I“.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBŪS!

Rūbai gražūs tik tada, kai gražiai pasišėti.

Siuvame sušig naujusių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

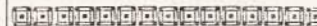

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25 q. m. praktika ligoninėse ir klynikose Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nerų, širdies, džišvos, mažakraujystės ir kitų ligų. Priima nuo 9-10 val. nuo 2-3½ val. ir nuo 6 iki 8½ val. vak. rua Anhaia, 100 Kitomis valandomis ir šventadieniais rua Aymores, 11. (Bom Retiro) S. Paulo

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retiro).

Lietuvių Namų Valgykla

(netoli Luz stoties)

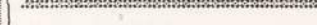
Rua Bandeirantes, 92

Skauūs lietuviški pietūs po

1.000 — 1.500 — 2.000

Lietuviai atvikę į São Paulo

Kviečiami atsilankyti.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nerų ligonis nuo 2 iki 6 val. vak.

susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA

37 a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Moteru Gydytojas DR. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buvęs 51/2 metu asistentu moterų klynikoje Berlyno ir Frankfurt Rentgeno institutas p/M. universitetuose ir vadovaujantiu gydytoju 2° operaciniu Diatermia Ultravioletinio moterų klynikos ir gimdymo namu „Cecillienhaus“ Berlyne Ietiniai spinduliai.

PRĖMIMAS: Rua Barão de Itapitinga 18, kamb. 914 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienius) vakare 3 — 5,30 kas dieną.
Telefonas 4-7337, šaukiamas nakčia 7-3789.

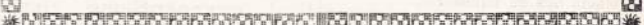

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephenia) Tel. 4-0816

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlaţumo, kraujo, mikrobu ir t. ...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Reštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštās, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)
2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

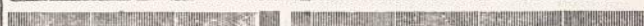

ITAQUEROJE žemė po 200 reis. uz kv. metrų!

ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI. 30 MINUČIU Nuo S. PAULO. BILLETAS 300 REISU TEN IR ATGAL.

Dokumentai nuo 1835 metų.

INFORMACIJOS: „ALUGADORA PAULISTA“
Rua Libero Badaró, 50 sob. 2 and. S. Paulo.

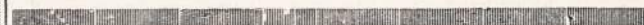
PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verbia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokių liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įėjimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Brangus skaitytojau, pasiskubink atnaujinti prenumerata š. m. antram pusmečiui.

BRAZILIJOS NAUJIENOS

P. Getulio Vargas užėmė Respublikos Prezidento pareigas.

Liepos 20 d. p. Getulio Vargas oficialiai pradėjo eiti Respublikos Prezidento pareigas. Šiomis dienomis organizuojamas naujas Brazilijos ministrų kabinetas, į kurį jau pakviesta keletas naujų ministrų. Greitu laiku nauja vyriausybė bus galutinai sudaryta.

São Paulo interventorius Rio de Janeiro.

São Paulo interventorius p. A. Sales de Oliveira išvyko į Rio de Janeiro, kur turė o keletą svarbių pasitarimų įvairiais politiniais klausimais. Interventorius dalyvavo pasitarime dėl naujos vyriausybės sudarymo. Spėjama, kad iš São Paulo estado naujame kabinete bus du ministrai.

Pasibaigė streikas.

Minas Geraes estado sostinėje Belo Horizonte buvo sustreikavę Cia Força e Luz darbininkai ir tarnautojai. Streikas buvo smarkiai išsiplėtęs, dėl kurio buvo sustojęs tramvajų judėjimas. Šiomis dienomis streikas pasibaigė ir darbininkai vėl grįžo į darbą.

FOTO BORIS

Atlieka įvairiausius darbus fotografijų srity. Specialybė pesams, dokumentams ir kadrone-toms. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Įstikinkite.

Lietuviams daroma nuolaida.

BORISAS KUŠLYS

Rua Libero Paderô Nr. 24.

Pašto dėžutė

Redakcijoje yra laišakai:

S. Asadauskui, J. Butkui, V. Bučinskiui, F. Danieliui, V. Daukšui, V. Gedraičiui, St. Grigaravičiui, V. Gričeniui, J. Ginevičiui, M. Jurkoniiui, K. Jursiui, N. Kiurieniui, J. Kiškiui, J. Kavietai, J. Nedzielskai, J. Makekevičiui, P. Ramanauskui, B. Skujai, J. Vieličiui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirkti pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

REIKALINGI DARBININKAI.

Itaqueron (Central do Brasil linijos stotis) prie skortinių žemės darbų. Norintieji dirbti turi atvažiuoti į Itaqueros stotį pirmadienį, liepos 23 d.

Pranešimai.

Pranešama Mokos Lietuvos žiniui, kad prie «Dr. Vinco Kudirkos» v. lietuvių mokyklos, po 3 savaitių atostogų pertraukos, pradėjo veikti suaugusiems vakariniai kursai senąja tvarka. Lietuvių kalba, Liet. istorija, aritmetika ir kiti mokslo dalykai yra dėstomi mok. V. V. Nalivskos trečiadieniais ir penktadieniais nuo 20 iki 22½ val.

Portugalų kalba yra dėstoma Elzės Pereiros de Mattos antradieniais ir ketvirtadieniais.

Norintieji kursus lankyti, gali kreiptis pas mokyklos vedėją.

«Dr. V. Kudirkos» v. liet. mokyklos vedėjas.

V. V. Nalivka.

Labai svarbu visiems Brazilijai gyvenantiems lietuviams! Nepraileiskit nė vieno „Lietuvio“ numerio!

Netrukus pradėsime spausdinti naują Brazilijos Konstituciją. Todėl, kas norite žinoti pagrindinius šio krašto įstatymus, pagrindines piliečių teises ir pareigas tai skaitykit tik „Lietuvio“. Redakcija pataria visiems „Lietuvio“ skaitytojams susipirkti susiuvinti ir jame susiklijuoti visą Brazilijos Konstituciją; tuo būdu sudarysite sau brangią ir visada reikalingą knygą.

Redakcija.

Skelbimas.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Coutinho, 10 paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Juozą Stupelį,
2. Praną Cepą, iš Kedainių apskr.
3. Vinca Dzedulionį, Trakų apskr.
4. Mykolą Sabaliauską iš Kauno.
5. Aloiją Sodonį, Trakų apskrit.
6. Povilą Čornauską.
7. Franca Bekšaitį.
8. Aigirdą Pliuagą.
9. Joną Lukoševičių.

Visi piliečiai, kurie žino aukščiau išvardintų asmenų gyvenamąsias vietas, arba išvardintieji patys perskaitys šį skelbimą, teprašę jų adresus, arba patys atsilanko į Konsulatą.

Konsulatas.

Paieškojimas.

Lietuvos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Coutinho, 10, paieško Joną Savieką, kilusį iš Šidavos, į São Paulo atvykusį 1931 metais.

Visi piliečiai, kurie žino paieško mojo gyvenamąją vietą teprašę Konsulatui. Yra svarbus reikalas.

Konsulatas.

JAUNIME!

Atsilankykite į Sporto S-gos «Lithuania» Bom retiro skyriaus rengiamus liepos mėn. 22 ir 29 d. (sekmadieniais), Lietuvių Namų salėje linksmus šokių vakarus.

VAKARUS

GROJA LITHUANIEČIU STYGU ORKESTRAS.

Vakaro pradžia 7 val. pabaiga 12 val. nakt.

ALIO! ALIO! NEPAPRASTA NAUJIENA!

«Vilties» S-gos Mokos skyriaus, š. m. liepos mėn. 21 d. Vija Anasztazijoj. Dr. J. Basanavičiaus mokyklos salėje, rua Camacan, 117 stato nepaprastai įdomų

VAKARA

Programoje: Bus vaidinama, žymaus dramaturgo Lauciaus, 3 jų veiksmų drama «Ugninis Ratas». Nepaprastai įdomus iš okupantų varginamų Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo vaizdas. Tad kan rūpi Vilnius, ju vadovavimo idėja ir okupuoto krašto lietuvių gyvenimas — visi skubą į vakarą, kur daug ko pamatys — nesigailės, o galbūt praleidę progą.

Po to šokiai ir kitokios prašmotnybės.

Griež stygų orkestras.

Vakaro pradžia 8 val. vak., pabaiga 4 val. ryto.

Rengėjai.

JAUNIEJI! JUMS LINKSMOS PRAMOGOS!

Dr. Jono Basanavičiaus v. lietuvių pr. m-les. Tėvų komitetas š. m. liepos mėn. visus sekmadienius — 8 — 15 — 22 ir 29 d. rengia erdviame ir labai gražioje savo salėje linksmus

Šokių Vakarus.

Jaunieji, norintieji linksmai ir gražiai praleisti laiką, prašomi atsilankyti.

GRIEŽIA VIETOS LIETUVIŲ STYGU ORKESTRAS.

Vakarų Pradžia 7 val. vakaro.

Tėvų Komitetas.

„Parque das Nações & Parque Peruche“

Grynas oras, šulinio vanduo, elektros šviesa, geriausias autobusų linijos, kino atvirame ore maudyklė, pramogų klubai, mokykla, 400 naujai pastatyti namai ir t. t.

Parque das Nações randasi 1.600 metrų atstumu nuo S. Bernardo stoties, kur kas dien eina 52 traukių (bondės linijos Nr. 55 (Casa Verde) žemės sklypai. Žemės sklypai iš 300 kv. m. 400 plytų, įpai iš 30 kv. m., su 400 plytų, 400 prancūzišku doleriu ir 20 ertipi, mėnesiškai doleriu ir 20 ertipi, mėniam išimokėjimui nuo 169900.

Statome namus išimokėjimui su mažais įnašais.

INFORMACIJOS: Centralinė raštinė: Praça da Sé 9, 2 aukštas. Tel. 2-4450 S. Paulo, S. Bernarde ir pas Juozą Virbickę, Largo da Estação (Emporio Angelini) Tel. 209, ir parduod. sklypuose Av. Brasil, 9. Casa Verde pas Severino Tulli — parduodamuose sklypuose ir Luiz Pontes — P-ça do Centenario Nr. 3 (gale bondės linijos Nr. 55).

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Astrida 31. 7. 34
Olympier 12. 8. 34
Jos. Charlotte 1. 9. 34

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Concoição, prie pat Luz stoties.

Istaigos darbo teisingumas garantuojamas 100:000:000, kurie padėti valstybės banke. Kalbama lietuviškai
Išsiga atidara kasdien nuo 9 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

